

ROOK

Deel 2

Verhalen 9 tot en met 15

Nederlands · B2 · Detective / Mysterie

Elk verhaal is zelfstandig te lezen

Inhoud

- Verhaal 9 — Twee sleutels
- Verhaal 10 — De man zonder gezicht
- Verhaal 11 — Blinde vlek
- Verhaal 12 — De getuige die zweeg
- Verhaal 13 — Het oude dossier
- Verhaal 14 — De herinnering die klopte
- Verhaal 15 — Rook

ROOK

Twee sleutels

Verhaal 9 van de Rook-serie

Nederlands · B2 · Detective / Mysterie

±3.600 woorden · Zelfstandig te lezen

Dit verhaal kan gelezen worden zonder kennis van de andere delen.

I.

Het appartement van Vera Stam was op de vijfde verdieping van een gebouw dat ooit representatief was geweest en het nu niet meer was, maar dat nog altijd deed alsof. Marmeren entree, koperen brievenbussen, een lift die werkte maar aarzelde. Vera Stam was achtendertig, werkte als vertaalster en had twee weken geleden ontdekt dat iemand in haar woning was geweest terwijl zij er niet was.

"Er was niets weg," zei ze. Ze zat op de rand van haar stoel, niet uit nervositeit maar uit de gewoonte van iemand die altijd klaar zit om op te staan. "Geen laptop, geen sieraden, geen geld. Maar er was wel iets veranderd."

"Wat precies?"

Ze stond op en liep naar de boekenkast. "Dit boek stond hier niet." Ze wees naar een dunne bundel die tussen twee dikkere boeken in stond, iets scheef, alsof het er snel en zonder veel aandacht was neergezet. "Ik ben vertaalster. Ik weet hoe mijn boeken staan."

Rook liep naar de kast en bekeek de bundel zonder hem aan te raken. Het was een dichtbundel, uitgegeven door een kleine uitgeverij, geen naam op de rug. Op het schutblad, zo te zien vanuit de hoek, stond iets geschreven.

"Heeft u het opengeslagen?"

"Ja. Er staat een zin in. Geen naam, geen uitleg. Alleen een zin." Ze haalde haar armen over elkaar. "Ik wil weten wie dit heeft gedaan en waarom."

II.

De zin in het boek luidde: voor degene die weet wat ze heeft verloren. Rook las hem twee keer, legde de bundel neer en keek naar Vera Stam, die bij het raam stond met haar armen nog steeds over elkaar, alsof ze zichzelf bij elkaar hield.

"Wat heeft u verloren?" vroeg Rook.

Ze zweeg lang genoeg om duidelijk te maken dat het een vraag was waarop ze zich had voorbereid en waarop ze toch geen goed antwoord had. "Mijn moeder is vorig jaar gestorven. En ik heb onlangs een relatie verbroken die lang heeft geduurd." Ze

zweeg weer. "Maar dat weet niemand. Dat bedoel ik: wie weet dit van mij?"

"Wie had een sleutel van uw woning?"

"Mijn ex. En mijn buurvrouw, mevrouw Fontein, voor noodgevallen. Verder niemand."

"Heeft uw ex zijn sleutel teruggegeven?"

"Hij zegt van wel. Ik heb hem niet meer gezien." Ze draaide zich om naar het raam.

"We zijn drie maanden geleden uit elkaar gegaan. Het was geen goede scheiding, maar ook geen slechte. We hebben niet veel gezegd tegen elkaar."

Rook keek naar de deur. Er waren geen tekenen van braak. Het slot was intact, de deurpost onbeschadigd. Wie er ook binnen was geweest, die had een sleutel gehad.

III.

De ex heette Joris Maan. Hij woonde twintig minuten rijden naar het noorden, in een buurt die nieuwer was dan hij eruitzag: pasgeverfde gevels die de jarenzeventigarchitectuur eronder niet helemaal konden verbergen. Hij deed open in een werkhemd en keek Rook aan met de uitdrukking van iemand die niet wist wat hem te wachten stond maar er ook niet bijzonder bang voor was.

"De sleutel heb ik teruggegeven," zei hij, voordat Rook iets had kunnen vragen.

"Twee weken geleden, in een envelop door de brievenbus. Ik wilde haar niet meer zien."

"Wanneer precies?"

"Een dinsdag. De tiende, geloof ik. 's Ochtends vroeg."

Rook noteerde het. De inbraak, als het een inbraak was, had plaatsgevonden op de woensdag erna. Als Maan de waarheid sprak, had hij de sleutel al teruggegeven voordat Vera iets had gemerkt.

"Heeft u een kopie gemaakt?"

Maan keek Rook aan. Het was de blik van iemand die de vraag verwacht had maar er toch licht door werd geraakt. "Nee."

"Heeft iemand anders toegang gehad tot uw sleutel terwijl u die nog had?"

Hij dacht na. Langer dan het antwoord vereiste, wat op zichzelf al informatie was. "Er is een moment geweest dat ik mijn sleutelbos heb laten liggen op mijn werk. Een halve dag. Ik dacht er niets van op dat moment."

"Wie had er toegang tot die ruimte?"

"Mijn collega's. Vier mensen. En de schoonmaakster."

IV.

Rook ging terug naar Vera Stam met een vraag die al langer speelde maar tot nu toe niet gesteld was: kende iemand van haar haar leven goed genoeg om die zin te schrijven? Iemand die wist van haar moeder, van de relatie, van wat er het afgelopen jaar allemaal was stukgelopen?

Ze dacht lang na. Rook liet haar.

"Er is iemand," zei ze ten slotte. Ze klonk niet alsof de naam haar verraste, meer alsof ze hoopte dat het iemand anders was geweest. "Een vriendin. Lien Baes. We kennen elkaar al twintig jaar. Ze weet alles."

"Waarom aarzelt u?"

"Omdat het haar manier van doen is. Ze doet altijd iets als ze denkt dat je het nodig hebt, maar zonder het te vragen. Ze geeft je iets en wacht dan af of je het snapt." Ze keek naar de bundel op tafel. "Dit klinkt precies als iets van Lien."

"Had zij een manier om binnen te komen?"

Vera keek op. Het was een vraag die ze zichzelf nog niet had gesteld, en het antwoord kwam langzamer dan de andere antwoorden. "Mijn buurvrouw. Mevrouw Fontein. Lien kent haar. Ze zouden... ja. Dat zou kunnen."

V.

Lien Baes bevestigde het zonder omwegen, op de directe manier van iemand die iets heeft gedaan waarvan ze wist dat het uitgelegd zou moeten worden en die uitleg al lang klaar had.

"Ik heb mevrouw Fontein gebeld. Vera had me verteld dat ze een nood sleutel bij haar had liggen. Ik heb gezegd dat ik iets wilde brengen voor Vera en dat ik verrast wilde zijn." Ze zweeg even. "Dat was niet helemaal eerlijk van me."

"Niet helemaal," beaamde Rook.

"Vera gaat niet goed. Ze vraagt nooit om hulp. Ze zegt altijd dat het wel goed komt, ook als dat niet zo is." Ze keek naar haar handen. "Die bundel is van een dichter die we allebei al jaren lezen. Ik dacht dat het haar iets zou geven. Een aanknopingspunt."

"Een aanknopingspunt voor wat?"

"Om te beginnen rouwen. Echt rouwen. Niet alleen verder gaan alsof er niets is."

Rook zweeg. Er viel weinig toe te voegen aan wat Lien had gezegd, al was de manier waarop ze het had gedaan een andere discussie waard.

VI.

De zaak was opgelost in de technische zin: er was niemand ingebroken, er was niets gestolen, er was een vriendin die via een omweg iets had willen geven. Vera Stam zou er zelf over moeten oordelen of ze dat kon accepteren.

Rook reed die avond niet direct naar huis. Er was iets in het verhaal van Lien Baes blijven hangen, niet het verhaal zelf maar de structuur ervan: iemand die voor een ander besluit wat die nodig heeft, die binnengaat zonder uitnodiging en iets achterlaat wat bedoeld is als aanknopingspunt. De grens tussen zorg en inbreuk was smal, en Lien had er een stap overheen gezet die te verdedigen viel maar ook niet.

Rook parkeerde de auto in een zijstraat en bleef zitten. Het was al na tien. De straat was leeg op een fietser na die in het donker verdween.

Na een tijd, Rook wist niet precies hoelang, werd het bewustzijn van de omgeving scherper op de manier waarop dat gaat na een moment van wegdromen: de straatlantaarn, de stille auto, de koude lucht die begon door de kieren te komen. Rook keek naar het dashboard. Het was kwart over elf.

Meer dan een uur. Rook had meer dan een uur in die auto gezeten zonder het te merken.

Dat was niet wegdromen. Dat was iets anders.

Rook startte de auto en reed weg, langzamer dan anders, met de aandacht iets meer naar binnen gericht dan naar de weg. Er was niets te herinneren van dat uur. Geen gedachten, geen beelden, geen gevoel van tijd die voorbijging. Gewoon een gat, zo glad en leeg als een bladzijde die nooit beschreven is.

Thuis schonk Rook een glas water in en bleef bij het raam staan. De stad was stil op het zachte geruis van een tram na, ergens ver weg. Een vertrouwd geluid, dat op een andere avond geruststel-lend zou zijn geweest.

Rook dronk het water op. Spoelde het glas om. Zette het op het rek.

Een uur. Een heel uur, nergens.

Woordenlijst

representatief — een goede indruk makend, waardig als vertegenwoordiging van iets · *representative, prestigious*

→ "Een gebouw dat ooit representatief was geweest en het nu niet meer was, maar nog altijd deed alsof."

schutblad (het) — de binnenkant van het omslag van een boek, de eerste blanco pagina · *flyleaf, endpaper*

→ "Op het schutblad stond iets geschreven."

bundel (de) — hier: een boek met gedichten of korte teksten, vaak klein van formaat · *collection, volume*

→ "Het was een dichtbundel, uitgegeven door een kleine uitgeverij."

braak (sporen van braak) — schade aan een deur of raam die aangeeft dat iemand met geweld binnen is gekomen · *signs of forced entry*

→ "Er waren geen tekenen van braak. Het slot was intact."

beamen — bevestigen dat iemand gelijk heeft, instemmen · *to confirm, to concur*

→ "Niet helemaal, beaamde Rook."

aanknopingspunt (het) — iets wat houvast of een beginpunt geeft om verder te gaan · *starting point, handle*

→ "Ik dacht dat het haar een aanknopingspunt zou geven."

rouwen — verdriet hebben en uiten om iemand of iets wat je verloren hebt · *to grieve, to mourn*

→ "Om te beginnen rouwen. Echt rouwen. Niet alleen verder gaan alsof er niets is."

bewustzijn (het) — het besef van jezelf en je omgeving, het wakker en alert zijn · *consciousness, awareness*

→ "Het bewustzijn van de omgeving werd scherper na een moment van wegdromen."

wegdromen — ongemerkt wegzakken in gedachten of een soort halfslap · *to drift off, to zone out*

→ "Scherper op de manier waarop dat gaat na een moment van wegdromen."

inbreuk (de) — het overschrijden van iemands grenzen of rechten, een schending · *infringement, intrusion*

→ "De grens tussen zorg en inbreuk was smal."

geruis (het) — een zacht, doorlopend geluid, zoals van wind, water of verkeer · *murmur, rustle, hum*

→ "Op het zachte geruis van een tram na was de stad stil."